

TŁUMACZENIE

PROTOKÓŁ

dotyczący ochrony Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem powstałym w wyniku działalności poszukiwawczej i wydobywczej na szelfie kontynentalnym oraz na dnie morskim i w jego podglebiu

PREAMBUŁA

UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY NINIEJSZEGO PROTOKOŁU,

BĘDĄCE STRONAMI Konwencji o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem, przyjętej w Barcelonie w dniu 16 lutego 1976 r.

BIORĄC POD UWAGĘ art. 7 wspomnianej Konwencji,

BIORĄC POD UWAGĘ nasilenie działalności poszukiwawczej i wydobywczej na dnie Morza Śródziemnego i w jego podglebiu,

UZNAJĄC, że zanieczyszczenie, które może powstać w wyniku tej działalności, stwarza poważne niebezpieczeństwo dla środowiska i dla człowieka,

PRAGNĄC ochronić Morze Śródziemne przed zanieczyszczeniem powstałym w wyniku działalności poszukiwawczej i wydobywczej,

UWZGLĘDNIAJĄC protokoły odnoszące się do Konwencji o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem, a w szczególności Protokół dotyczący współpracy w zwalczaniu zanieczyszczenia Morza Śródziemnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi w nagłych przypadkach, przyjęty w Barcelonie w dniu 16 lutego 1976 r. oraz Protokół dotyczący specjalnych obszarów chronionych na Morzu Śródziemnym, przyjęty w Genewie w dniu 3 kwietnia 1982 r.,

MAJĄC NA UWADZE odpowiednie postanowienia Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, zawartej w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r. i podpisanej przez liczne Państwa-Strony,

UZNAJĄC różnice w poziomie rozwoju między państwami nadbrzeżnymi, a także biorąc pod uwagę gospodarcze i społeczne imperatywy krajów rozwijających się,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

CZĘŚĆ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszego protokołu:

- a) „konwencja” oznacza Konwencję o ochronie Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem, przyjętą w Barcelonie w dniu 16 lutego 1976 r.;
- b) „organizacja” oznacza organ, o którym mowa w art. 17 konwencji;
- c) „surowce” oznaczają wszelkie surowce mineralne, niezależnie od tego czy występują w postaci stałej, płynnej czy gazowej;
- d) „działalność dotycząca poszukiwania lub wydobycia surowców na obszarze objętym protokołem” (zwana dalej „działalnością”) oznacza:

- (i) działalność naukowo-badawczą dotyczącą surowców dna morskiego i jego podglebia;
- (ii) działalność poszukiwawczą:
- badania sejsmiczne; badania dna morskiego i jego podglebia; pobór próbek;
 - wiercenia poszukiwawcze;
- (iii) działalność wydobywczą:
- budowa instalacji do celów wydobywania surowców i działań powiązanych;
 - wiercenia badawcze dla oceny zasobów złoża;
 - odzysk, obróbka i magazynowanie;
 - transport na brzeg rurociągiem i załadunek statków;
 - konserwacja, naprawa i inne działania pomocnicze;
- e) „zanieczyszczenie” określa się zgodnie z definicją w art. 2 lit. a) konwencji;

- f) „instalacja” oznacza każdą stacjonarną lub pływającą konstrukcję, oraz elementy tworzące z nią nierozłączną całość, która wykorzystywana jest w działalności, w tym w szczególności:
- (i) stacjonarne lub pływające morskie jednostki wiertnicze;
 - (ii) stacjonarne lub pływające jednostki produkcyjne w tym jednostki dynamicznie pozycjonowane;
 - (iii) morskie obiekty do magazynowania w tym wykorzystywane do tego celu statki;
 - (iv) morskie terminale do załadunku i systemy transportu wydobytych produktów, takie jak rurociągi podwodne;
 - (v) przymocowane do nich urządzenia i sprzęt, służące do przeładunku, przetwarzania, magazynowania i usuwania substancji wydobytych z dna morskiego lub jego podglebia;
- g) „operator” oznacza:
- (i) każdą osobę fizyczną lub prawną, która posiada pozwolenie Strony sprawującej jurysdykcję na obszarze, na którym podejmowane są działania (zwanej dalej „Umawiającą się Stroną”) zgodnie z niniejszym protokołem, na prowadzenie działalności lub która prowadzi taką działalność; lub
 - (ii) każdą osobę, która nie posiada pozwolenia w rozumieniu niniejszego protokołu, ale sprawuje faktyczną kontrolę nad taką działalnością;
- h) „strefa bezpieczeństwa” oznacza strefę wyznaczoną wokół instalacji zgodnie z ogólnymi normami prawa międzynarodowego i wymogami technicznymi, odpowiednio oznakowaną, tak by zapewnić bezpieczeństwo zarówno żeglugi, jak i samych instalacji;
- i) „odpady” oznaczają substancje lub materiały niezależnie od ich rodzaju, formy lub klasyfikacji, powstałe w wyniku działalności określonej w niniejszym protokole, które są usuwane, przeznaczone do usunięcia lub podlegają wymogowi usunięcia;
- j) „szkodliwe lub trujące substancje i materiały” oznaczają substancje i materiały niezależnie od ich rodzaju, formy lub klasyfikacji, które po wprowadzeniu na obszar objęty protokołem mogą spowodować jego zanieczyszczenie;
- k) „plan użycia chemikaliów” oznacza plan sporządzony przez operatora każdej instalacji morskiej, który przedstawia:
- (i) chemikalia, których operator zamierza użyć w swojej działalności;
 - (ii) cel lub cele, do których operator zamierza używać tych chemikaliów;
 - (iii) maksymalne stężenie chemikaliów, których operator zamierza użyć, w jakichkolwiek innych substancjach i maksymalne ilości, jakie mają być stosowane w danym okresie;
 - (iv) obszar, na którym dany związek chemiczny może przedostać się do środowiska morskiego;
- l) „olej” oznacza ropę naftową w każdej postaci w tym surową ropę naftową, olej paliwowy, szlam, odpady olejowe i produkty rafinacji oraz, bez zawężania ogólnego zakresu tej definicji, substancje wymienione w załączniku do niniejszego protokołu;
- m) „mieszanina oleista” oznacza mieszaninę o jakiegokolwiek zawartości oleju;
- n) „ścieki” oznaczają:
- (i) wody odpadowe i inne odpady z wszelkiego rodzaju ustępów, pisuarów i kanalizacyjnych krutek podłogowych;
 - (ii) wody odpadowe odprowadzane ze znajdujących się w pomieszczeniach medycznych umywalk, wanien i kanalizacyjnych krutek podłogowych (np. w ambulatorium, izbie chorych);
 - (iii) inne wody odpadowe po wymieszaniu z wodami odpadowymi określonymi powyżej;
- o) „odpady” oznaczają wszelkiego rodzaju odpady pochodzące z części kuchennej, mieszkalnej i maszynowej, powstałe w wyniku normalnej działalności instalacji i podlegające obowiązkowi stałego lub okresowego usuwania, z wyjątkiem substancji określonych lub wymienionych gdzie indziej w niniejszym protokole;
- p) „granica wód słodkich” oznacza miejsce w cieku wodnym, gdzie przy niskim przypiływie i w okresie niskiego przepływu wód słodkich pojawia się znaczny wzrost zasolenia ze względu na obecność wody morskiej.

Artykuł 2

Zasięg geograficzny

1. Obszar, do którego ma zastosowanie niniejszy protokół (zwany dalej w tym protokole „obszarem objętym protokołem”), oznacza:
 - a) Morze Śródziemne zgodnie z definicją w art. 1 konwencji, w tym szelf kontynentalny, dno morskie i jego podglebie;
 - b) „wody”, w tym dno morskie i jego podglebie, po lądowej stronie linii podstawowej, od której mierzona jest szerokość wód terytorialnych, rozciągające się w przypadku cieków wodnych do granicy wód słodkich.
2. Każda z Umawiających się Stron niniejszego protokołu (zwanych w niniejszym protokole „Stronami”) może objąć protokołem także obszary podmokłe lub obszary przybrzeżne na swoim terytorium.
3. Żaden przepis zawarty w niniejszym protokole ani żaden akt prawny przyjęty na jego podstawie nie narusza praw poszczególnych państw do wytyczenia granic szelfu kontynentalnego.

Artykuł 3**Zobowiązania ogólne**

1. Strony podejmują, indywidualnie lub w ramach współpracy dwustronnej lub wielostronnej, wszelkie odpowiednie środki, mające na celu zapobieganie zanieczyszczeniu powstającemu w wyniku działalności, jego ograniczenie, zwalczanie i kontrolę na obszarze objętym protokołem, między innymi przez zapewnienie, aby w tym celu stosowane były najlepsze dostępne techniki, skuteczne w kategoriach środowiskowych i odpowiednie ze względów ekonomicznych.

2. Strony zapewniają, aby podjęte zostały wszystkie niezbędne działania, tak by działalność objęta protokołem nie powodowała zanieczyszczenia.

CZĘŚĆ II**SYSTEM POZWOLEŃ****Artykuł 4****Zasady ogólne**

1. Wszelka działalność na obszarze objętym protokołem, w tym wzniesienie w danym miejscu instalacji, wymaga uprzedniego pisemnego pozwolenia na poszukiwanie lub wydobycie wydane przez właściwy organ. Taki organ, przed udzieleniem pozwolenia, upewnia się, że instalacja została wybudowana zgodnie z międzynarodowymi normami i praktyką oraz że operator ma kompetencje techniczne i możliwości finansowe do prowadzenia przedmiotowej działalności. Pozwoleń, o których mowa, udziela się zgodnie z odpowiednimi procedurami określonymi przez właściwy organ.

2. Pozwolenia odmawia się, jeśli występują przesłanki wskazujące na to, że proponowana działalność może powodować znaczne szkodliwe zmiany w środowisku, których nie da się uniknąć spełniając warunki określone w pozwoleniu i w art. 6 ust. 3 niniejszego protokołu.

3. Rozważając wydanie zgody na posadowienie instalacji, Umawiająca się Strona zapewnia, aby posadowienie nie wywarło szkodliwego wpływu na istniejące obiekty, w tym w szczególności na rurociągi i kable.

Artykuł 5**Warunki udzielenia pozwoleń**

1. Umawiająca się Strona stanowi, że każdy wniosek o pozwolenie lub odnowienie pozwolenia wymaga przedłożenia przedmiotowego projektu przez operatora ubiegającego się o pozwolenie do właściwego organu oraz że taki wniosek musi zawierać w szczególności co następuje:

a) badanie dotyczące skutków proponowanych działań dla środowiska; przy czym właściwy organ może, ze względu na charakter, zakres i czas trwania działań oraz stosowane w nich metody techniczne oraz charakterystykę obszaru, wymagać, aby została przygotowana ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z załącznikiem IV do niniejszego protokołu;

b) precyzyjne określenie obszaru geograficznego, na którym planowana jest działalność, w tym stref bezpieczeństwa;

c) dane dotyczące zawodowych i technicznych kwalifikacji operatora ubiegającego się o pozwolenie i personelu instalacji, a także składu załogi;

d) środki bezpieczeństwa, o których mowa w art. 15;

e) plan awaryjny operatora, o którym mowa w art. 16;

f) procedury monitorowania, o których mowa w art. 19;

g) plany na okoliczność usuwania instalacji, o których mowa w art. 20;

h) zalecenia dla obszarów specjalnej ochrony, o których mowa w art. 21;

i) ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe od odpowiedzialności, jak określono w art. 27 ust. 2 lit. b).

2. Właściwy organ może zdecydować, pod kątem badań naukowych i działalności poszukiwawczej, o ograniczeniu zakresu wymogów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, ze względu na charakter, zakres i czas trwania działań oraz stosowane w nich metody techniczne oraz ze względu na charakterystykę obszaru.

Artykuł 6**Udzielanie pozwoleń**

1. Pozwoleń, o których mowa w art. 4, udziela się dopiero po zbadaniu przez właściwy organ, czy spełnione są wymogi wymienione w art. 5 i załączniku IV.

2. W każdym pozwoleniu określa się działalność nim objętą i okres jego ważności, ustala się granice geograficzne obszaru objętego pozwoleniem, a także precyzuje wymogi techniczne i dopuszczone instalacje. Niezbędne strefy bezpieczeństwa ustanawia się na dalszym etapie.

3. W pozwoleniu można nałożyć wymogi dotyczące środków, technik lub metod opracowanych w celu ograniczenia do minimum zagrożeń i szkód spowodowanych przez zanieczyszczenie powstałe w wyniku określonej wcześniej działalności.

4. Umawiające się Strony powiadamiają organizację tak szybko, jak to możliwe, o udzielonych lub odnowionych pozwoleniach. Organizacja prowadzi rejestr wszystkich dopuszczonych instalacji na obszarze objętym protokołem.

Artykuł 7**Sankcje**

Każda ze Stron ustala sankcje, które mają być nałożone za naruszenie zobowiązań wynikających z niniejszego protokołu lub za nieprzestrzeganie krajowych przepisów lub rozporządzeń wykonawczych do niniejszego protokołu lub za niewypełnienie określonych warunków wymaganych w pozwoleniu.

CZĘŚĆ III

ODPADY ORAZ SZKODLIWE LUB TRUJĄCE SUBSTANCJE I MATERIAŁY

Artykuł 8

Zobowiązanie ogólne

Aby zminimalizować ryzyko zanieczyszczenia, Strony nakładają na operatorów ogólne zobowiązanie stosowania najlepszych możliwych, skutecznych pod względem środowiskowym i właściwych z ekonomicznego punktu widzenia technik oraz obowiązek przestrzegania uznanych międzynarodowych norm w odniesieniu do odpadów, oraz w odniesieniu do użycia, składowania i zrzutu szkodliwych lub trujących substancji i materiałów, bez uszczerbku dla innych norm i zobowiązań, o których mowa w niniejszej części.

Artykuł 9

Szkodliwe lub trujące substancje i materiały

1. Właściwy organ zatwierdza użycie i składowanie chemikaliów na potrzeby działalności na podstawie planu użycia chemikaliów.

2. Zgodnie z wytycznymi, które mają zostać przyjęte przez Umawiające się Strony, Umawiająca się Strona może uregulować użycie chemikaliów w działalności, ograniczyć je lub go zakazać.

3. Do celów ochrony środowiska, Strony zapewniają, aby każdej substancji i materiałowi, które są używane w działalności, towarzyszył zwięzły opis dostarczony przez podmiot wytwarzający daną substancję lub materiał.

4. Zakazuje się na obszarze objętym protokołem unieszkodliwiania szkodliwych lub trujących substancji i materiałów, które wymieniono w załączniku I do niniejszego protokołu, powstałych w wyniku działalności objętej niniejszym protokołem.

5. Unieszkodliwianie na obszarze objętym protokołem szkodliwych lub trujących substancji i materiałów, które wymieniono w załączniku II do tego protokołu, powstałych w wyniku działalności objętej niniejszym protokołem, wymaga każdorazowo uprzedniego specjalnego zezwolenia właściwego organu.

6. Unieszkodliwianie na obszarze objętym protokołem wszystkich pozostałych szkodliwych lub trujących substancji i materiałów powstałych w wyniku działalności objętej niniejszym protokołem, które mogą spowodować zanieczyszczenie, wymaga uprzedniego ogólnego zezwolenia właściwego organu.

7. Zezwolenia, o których mowa w ust. 5 i 6 powyżej, wydaje się jedynie po starannym uwzględnieniu wszystkich czynników określonych w załączniku III do niniejszego protokołu.

Artykuł 10

Oleje i mieszaniny oleiste oraz płuczki wiertnicze i zwierciny

1. Strony formułują i przyjmują wspólne normy dotyczące unieszkodliwiania oleju i mieszanin oleistych pochodzących z instalacji na obszarze objętym protokołem:

- a) takie wspólne normy formułuje się zgodnie z przepisami części A załącznika V;
- b) takie wspólne normy są co najmniej tak samo surowe, co te przedstawione poniżej, a w szczególności:

(i) dla wód odpadowych w stanie nierozcieńczonym pochodzących z przedziału maszynowego, maksymalna zawartość oleju wynosi 15 mg na litr;

(ii) dla wody technologicznej, maksymalna średnia zawartość oleju w danym miesiącu kalendarzowym wynosi 40 mg na litr; zawartość ta nie może nigdy przekroczyć 100 mg na litr;

c) Strony ustalają w drodze wspólnego porozumienia, z jakiej metody korzystają do analizy zawartości oleju.

2. Strony formułują i przyjmują wspólne normy dotyczące stosowania i unieszkodliwiania płuczki wiertniczej i zwiercin pochodzących z instalacji na obszarze objętym protokołem. Wspólne normy w tym zakresie formułuje się zgodnie z przepisami części B załącznika V.

3. Każda Strona podejmuje odpowiednie środki, aby wyegzekwować przestrzeganie wspólnych norm przyjętych na podstawie niniejszego artykułu lub ewentualnych przyjętych przez nią surowszych norm.

Artykuł 11

Ścieki

1. Umawiająca się Strona zakazuje zrzutu ścieków z instalacji obsługiwanych stale przez 10 lub więcej osób do obszaru objętego protokołem, z wyjątkiem następujących przypadków:

- a) zrzut ścieków z instalacji po ich oczyszczeniu w sposób zatwierdzony przez właściwy organ odbywa się w odległości co najmniej czterech mil morskich od najbliższego lądu lub instalacji stacjonarnej służącej do celów rybołówstwa, przy czym Umawiającej się Stronie pozostawia się możliwość podjęcia decyzji dla każdego przypadku osobno; lub
- b) ścieki nie są oczyszczone, ale zrzut przeprowadzany jest zgodnie z międzynarodowymi przepisami i normami; lub
- c) ścieki zostały oczyszczone w zatwierdzonej oczyszczalni ścieków certyfikowanej przez właściwy organ.

2. Umawiająca się Strona, w stosownych przypadkach, w razie konieczności ustanawia surowsze przepisy, między innymi ze względu na układ prądów morskich na obszarze lub w pobliżu obszaru, o którym mowa w art. 21.

3. Wyjątki, o których mowa w ust. 1, nie mają zastosowania, jeśli w wyniku zrzutu są wprowadzane do otaczającej wody widoczne pływające ciała stałe lub następuje zabarwienie, odbarwienie lub zmętnienie otaczającej wody.

4. Gdy ścieki zmieszane są z odpadami bądź szkodliwymi lub trującymi substancjami i materiałami, których usuwanie podlega odmiennym wymaganiom, będą stosowane te wymogi, które są ostrzejsze.

Artykuł 12

Odpadki

1. Umawiająca się Strona zakazuje usuwania na obszarze objętym protokołem następujących produktów i materiałów:

- a) wszelkich tworzyw sztucznych, w tym lin i sieci rybackich z materiałów syntetycznych oraz plastikowych worków na odpadki;

b) wszelkich pozostałych odpadków nieulegających biodegradacji, w tym wyrobów papierowych, szmat, szkła, metalu, butelek, porcelany stołowej, materiałów sztucznych, oszalowania i materiałów opakowaniowych.

2. Unieszkodliwianie odpadów żywnościowych na obszarze objętym protokołem odbywa się jak najdalej od lądu zgodnie z międzynarodowymi przepisami i normami.

3. Gdy odpadki mieszane są z innymi zrzutami, których unieszkodliwianie lub zrzut podlega odmiennym wymaganiom, będą stosowane te wymagania, które są ostrzejsze.

Artykuł 13

Urządzenia odbiorcze, instrukcje i sankcje

Strony dbają, aby:

- a) jeżeli protokół nie stanowi inaczej, operatorzy usuwali w należyty sposób wszelkie odpady oraz szkodliwe lub trujące substancje i materiały do wyznaczonych urządzeń odbiorczych na lądzie;
- b) każdy członek personelu otrzymał instrukcje dotyczące właściwego sposobu unieszkodliwiania wyżej określonych odpadów, substancji i materiałów;
- c) w odniesieniu do nielegalnego unieszkodliwiania nałożono sankcje.

Artykuł 14

Wyjątki

1. Przepisy niniejszej części nie mają zastosowania w przypadku:

- a) zaistnienia siły wyższej, a w szczególności w przypadku zrzutów:
 - mających na celu ratowanie życia ludzkiego,
 - mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa instalacji,
 - w przypadku uszkodzenia instalacji lub jej wyposażenia,

pod warunkiem że po wykryciu uszkodzenia lub po dokonaniu zrzutu podjęte zostały wszelkie możliwe środki ostrożności w celu zmniejszenia negatywnych skutków;

- b) zrzutu do morza substancji zawierających olej lub szkodliwe bądź trujące substancje czy materiały, których, pod warunkiem uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ, używa się do zwalczania konkretnych przypadków zanieczyszczenia, aby zminimalizować spowodowane nim szkody.

2. Jednakże przepisy niniejszej części stosuje się w każdym przypadku, gdy operator działał z zamiarem spowodowania szkody lub lekkomyślnie i ze świadomością, że szkoda najprawdopodobniej powstanie.

3. O zrzucie dokonany w okolicznościach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, powiadamia się natychmiast organizację oraz, za pośrednictwem organizacji albo bezpośrednio, Stronę lub Strony, które prawdopodobnie

zostaną również dotknięte skutkami, opisując szczegółowo okoliczności, a także charakter i ilość usuniętych odpadów lub szkodliwych bądź trujących substancji czy materiałów.

CZĘŚĆ IV

GWARANCJE

Artykuł 15

Środki bezpieczeństwa

1. Umawiająca się Strona, pod której jurysdykcją planowana lub prowadzona jest działalność, zapewnia, aby w odniesieniu do projektu, budowy, posadowienia, wyposażenia, obsługi i konserwacji instalacji podejmowane były środki bezpieczeństwa.

2. Umawiająca się Strona zapewnia, aby w każdej chwili operator dysponował w miejscu instalacji odpowiednim wyposażeniem i urządzeniami, utrzymywanymi w dobrym stanie technicznym, służącymi do ochrony życia ludzkiego, zapobiegania przypadkowemu zanieczyszczeniu lub jego zwalczania, które umożliwiają szybką reakcję w nagłych przypadkach, zgodnie z najlepszymi dostępnymi technikami, skutecznymi pod względem środowiskowym i ekonomicznym, oraz z zapisami planu awaryjnego operatora, o którym mowa w art. 16.

3. W odniesieniu do platform produkcyjnych, morskich ruchomych platform wiertniczych, morskich obiektów do magazynowania i morskich systemów załadunku właściwy organ wymaga przedłożenia certyfikatu bezpieczeństwa lub przydatności do pracy zgodnie z przeznaczeniem (zwanego dalej „certyfikatem”) wydanego przez uznany organ.

4. Strony zapewniają przez prowadzenie kontroli, aby działalność prowadzona była przez operatorów zgodnie z przepisami niniejszego artykułu.

Artykuł 16

Planowanie awaryjne

1. W nagłych przypadkach Umawiające się Strony stosują odpowiednio przepisy Protokołu dotyczącego współpracy w zwalczaniu zanieczyszczenia Morza Śródziemnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi w nagłych przypadkach.

2. Na wypadek konieczności zwalczania przypadkowego zanieczyszczenia każda ze Stron nakłada na operatorów kierujących instalacjami na obszarze objętym jej jurysdykcją wymóg posiadania planu awaryjnego skoordynowanego z planem awaryjnym Umawiającej się Strony, ustanowionym zgodnie z Protokołem dotyczącym współpracy w zwalczaniu zanieczyszczenia Morza Śródziemnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi w nagłych przypadkach, zatwierdzonego zgodnie z procedurami ustanowionymi przez właściwe organy.

3. Każda Umawiająca się Strona ustala sposoby koordynacji opracowywania i realizacji planów awaryjnych. Takie plany ustanawia się zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez właściwą organizację międzynarodową. Plany te w szczególności są zgodne z przepisami załącznika VII do niniejszego protokołu.

Artykuł 17

Zgłaszanie

Każda ze Stron nakłada na operatorów kierujących instalacjami na obszarze objętym jej jurysdykcją wymóg zgłaszania bez zwłoki właściwemu organowi:

- a) każdego zdarzenia w miejscu ich instalacji, które skutkuje lub może skutkować zanieczyszczeniem na obszarze objętym protokołem;
- b) każdego zaobserwowanego na morzu zdarzenia, które skutkuje lub może skutkować zanieczyszczeniem na obszarze objętym protokołem.

Artykuł 18

Wzajemna pomoc w nagłych przypadkach

W nagłych przypadkach Strona potrzebująca pomocy w zapobieganiu, ograniczaniu lub zwalczaniu zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności może zwrócić się o pomoc, bezpośrednio albo za pośrednictwem Regionalnego Centrum Działań dla Katastrof Ekologicznych w obszarze Morza Śródziemnego (REMPEC), do innych Stron, które robią wszystko, co w ich mocy, aby udzielić niezbędnego wsparcia.

W tym celu Strona, będąca także Stroną Protokołu dotyczącego współpracy w zwalczaniu zanieczyszczenia Morza Śródziemnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi w nagłych przypadkach stosuje odpowiednie przepisy tego protokołu.

Artykuł 19

Monitorowanie

1. Operator ma obowiązek prowadzić pomiar skutków swojej działalności dla środowiska, uwzględniając charakter, zakres, czas jej trwania oraz stosowane w niej metody techniczne i charakterystykę obszaru lub zlecić pomiar wykwalifikowanemu podmiotowi będącemu ekspertem w tej dziedzinie i składać sprawozdania dotyczące tych skutków okresowo lub na prośbę właściwego organu na potrzeby oceny przez ten organ, zgodnie z procedurą ustanowioną przez właściwy organ w ramach jego systemu udzielania pozwoleń.

2. Właściwy organ ustanawia, w stosownych przypadkach, krajowy system monitorowania, tak aby móc regularnie monitorować instalacje i skutki ich działalności dla środowiska, a także w celu zapewnienia, aby warunki, na jakich zostało udzielone pozwolenie, były wypełniane.

Artykuł 20

Usuwanie instalacji

1. Właściwy organ nakłada na operatora obowiązek usunięcia każdej instalacji, która jest porzucona lub nieużywana, tak by zapewnić bezpieczeństwo żeglugi, z uwzględnieniem wytycznych i norm przyjętych przez właściwą organizację międzynarodową. W trakcie usuwania takiej instalacji należy

się uwzględnić także inne dozwolone sposoby użytkowania morza, w tym w szczególności rybołówstwo, oraz ochrona środowiska morskiego oraz prawa i obowiązki pozostałych Umawiających się Stron. Przed usunięciem takiej instalacji operator na swoją odpowiedzialność podejmuje wszelkie niezbędne środki, by zapobiec rozlewowi lub wyciekowi z miejsca działalności.

2. Właściwy organ nakłada na operatora obowiązek usunięcia porzuconego lub nieużywanego rurociągu zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu lub wyczyszczenia go w środku i porzucenia lub wyczyszczenia go w środku i zakopania, tak by nie powodował zanieczyszczenia, nie stanowił zagrożenia dla żeglugi, utrudnienia w połowach, zagrożenia dla środowiska morskiego, zakłócenia innego dozwolonego użytkowania morza ani naruszenia praw i obowiązków pozostałych Umawiających się Stron. Właściwy organ zapewnia, aby należyście rozpowszechniono informację o położeniu i wymiarach zakopanego rurociągu oraz o głębokości, na jakiej został zakopany i by taka informacja została naniesiona na mapy i zgłoszona Organizacji i innym właściwym międzynarodowym organizacjom oraz Stronom.

3. Przepisy niniejszego artykułu mają zastosowanie także do instalacji nieużywanych lub porzuconych przez operatora, którego pozwolenie zostało cofnięte lub zawieszono zgodnie z art. 7.

4. Właściwy organ może wskazać możliwe zmiany, jakie należy wprowadzić w poziomie działalności i środkach ochrony środowiska morskiego, które zostały pierwotnie ustalone.

5. Właściwy organ może przyjąć przepisy dotyczące cesji lub przeniesienia objętej pozwoleniem działalności na inne osoby.

6. W przypadku gdy operator nie przestrzega przepisów niniejszego artykułu, właściwy organ podejmuje, na koszt operatora, działania lub działania konieczne dla naprawy skutków braku działania operatora.

Artykuł 21

Specjalne obszary chronione

W celu ochrony obszarów określonych w Protokole dotyczącym specjalnych obszarów chronionych na Morzu Śródziemnym lub każdego obszaru wytyczonego przez Stronę dla realizacji celów powyższego protokołu, strony podejmują zgodnie z prawem międzynarodowym, indywidualnie albo w ramach współpracy dwustronnej bądź wielostronnej, szczególne środki, mające na celu zapobieganie zanieczyszczeniu powstałemu w wyniku działalności na tych obszarach, jego ograniczenie, zwalczanie i kontrolę.

Poza środkami, o których mowa w Protokole dotyczącym specjalnych obszarów chronionych na Morzu Śródziemnym, na potrzeby udzielenia pozwolenia takie środki mogą obejmować m.in.:

- a) szczególne ograniczenia lub warunki przy wydawaniu pozwoleń dla takich obszarów:
 - (i) przygotowanie i ewaluację ocen oddziaływania na środowisko;
 - (ii) opracowanie przepisów szczególnych obowiązujących na tych obszarach dotyczących monitorowania, usuwania instalacji i zakazu zrzutów;
- b) intensywniejszą wymianę informacji między operatorami, właściwymi organami, stronami i organizacją dotyczącą zagadnień, które mogą wywrzeć skutki dla tych obszarów.

CZĘŚĆ V

WSPÓŁPRACA

Artykuł 22

Badania i programy badawcze

Zgodnie z art. 13 konwencji, Strony, w stosownych przypadkach, współpracują w upowszechnianiu badań i podejmowaniu naukowych i technologicznych programów badawczych w celu opracowania nowych metod:

- a) prowadzenia działalności w sposób zmniejszający do minimum zagrożenie zanieczyszczeniem;
- b) zapobiegania, zmniejszania, zwalczania i kontroli zanieczyszczenia, szczególnie w nagłych przypadkach.

Artykuł 23

Międzynarodowe zasady, normy oraz zalecane praktyki i procedury

1. Strony prowadzą, bezpośrednio albo za pośrednictwem organizacji bądź innych właściwych organizacji międzynarodowych, współpracę w celu:

- a) ustanowienia odpowiednich kryteriów naukowych na potrzeby sformułowania i opracowania międzynarodowych zasad, norm oraz zalecanych praktyk i procedur, które mają służyć osiągnięciu celów niniejszego protokołu;
- b) sformułowania i opracowania wyżej określonych międzynarodowych zasad, norm oraz zalecanych praktyk i procedur;
- c) sformułowania i przyjęcia wytycznych, zgodnie z międzynarodowymi praktykami i procedurami, aby zapewnić przestrzeganie przepisów załącznika VI.

2. Strony dążą do jak najwcześniejszego ujednoczenia swoich przepisów ustawowych i wykonawczych z międzynarodowymi zasadami, normami oraz zalecanymi praktykami i procedurami, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Strony dążą do jak najszerzej wymiany informacji dotyczącej ich krajowych strategii politycznych, przepisów ustawowych i wykonawczych i do ujednoczenia przepisów, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 24

Pomoc naukowa i techniczna dla krajów rozwijających się

1. Strony podejmują współpracę, bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwych organizacji regionalnych lub międzynarodowych, w celu sformułowania i, w miarę możliwości, wdrożenia programów pomocy dla krajów rozwijających się, w szczególności w dziedzinie nauki, prawa, edukacji i technologii, w celu zapobiegania zanieczyszczeniu, a także jego zmniejszania, zwalczania i kontroli w związku z działalnością na obszarze objętym protokołem.

2. Pomoc techniczna obejmuje, w szczególności, szkolenia personelu naukowego, prawnego i technicznego, jak również pozyskiwanie, wykorzystywanie i produkowanie przez te kraje odpowiednich urządzeń na korzystnych warunkach uzgodnionych między zainteresowanymi Stronami.

Artykuł 25

Wzajemne informowanie się

Strony informują się wzajemnie bezpośrednio lub poprzez organizację o podjętych środkach, osiągniętych wynikach oraz, jeśli miały miejsce, napotkanych trudnościach w związku ze stosowaniem niniejszego Protokołu. Procedury gromadzenia i przekazywania takich informacji ustalane są na posiedzeniach Stron.

Artykuł 26

Zanieczyszczenia transgraniczne

1. Każda ze Stron podejmuje wszelkie niezbędne środki aby zapewnić prowadzenie działalności w ramach jej jurysdykcji w sposób, który nie powoduje powstania zanieczyszczenia poza granicami jej jurysdykcji.

2. Strona, której jurysdykcji podlega planowana lub prowadzona działalność, uwzględnia wszelkie szkodliwe skutki dla środowiska, niezależnie od tego, czy istnieje prawdopodobieństwo że te skutki wystąpią w granicach jej jurysdykcji czy poza nimi.

3. W przypadku gdy dana Strona dowiaduje się o sytuacjach, w których środowisku morskemu nieuchronnie grozi niebezpieczeństwo poniesienia szkody lub poniosło już ono szkodę w następstwie zanieczyszczenia, Strona ta niezwłocznie zawiadamia inne Strony, którym taka szkoda może być, według niego, również wyrządzona, a także regionalne centrum działań dla katastrof ekologicznych w obszarze Morza Śródziemnego (REMPEC) i udziela im we właściwym czasie informacji, które pozwolą im, w razie potrzeby, podjąć stosowne środki. REMPEC niezwłocznie przekazuje informacje wszystkim zainteresowanym Stronom.

4. Strony dążą zgodnie ze swoimi systemami prawnymi i, w stosownych przypadkach, na podstawie porozumienia, do zapewnienia osobom, które mogą być dotknięte zanieczyszczeniem lub jego szkodliwymi skutkami w wyniku proponowanych lub prowadzonych przedsięwzięć, równego dostępu do postępowań administracyjnych i równego traktowania w tych postępowaniach w innych państwach.

5. W przypadku gdy zanieczyszczenie pochodzi z terytorium państwa niebędącego Stroną niniejszego protokołu, Umawiająca się Strona dotknięta szkodliwymi skutkami dąży do współpracy z wspomnianym państwem, by umożliwić stosowanie protokołu.

Artykuł 27

Odpowiedzialność i odszkodowanie

1. Strony zobowiązują się do współpracy przy opracowywaniu i przyjmowaniu stosownych zasad i procedur służących ustaleniu odpowiedzialności i odszkodowania za szkody wynikłe z działalności, której dotyczy niniejszy protokół, zgodnie z art. 16 konwencji.

2. W oczekiwaniu na opracowanie tych procedur, każda ze Stron:

- a) podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby odpowiedzialność za szkody wyrządzone w wyniku działalności spoczywała na operatorach i by byli oni zobowiązani do niezwłocznej zapłaty odpowiedniego odszkodowania;

b) by zagwarantować odszkodowanie za szkody wynikłe z działalności, której dotyczy niniejszy protokół, podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby operatorzy posiadali ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe tego rodzaju i na takich warunkach, jakie określa Umawiająca się Strona.

CZĘŚĆ VI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 28

Powołanie właściwych organów

Każda Umawiająca się Strona powołuje co najmniej jeden właściwy organ w celu:

- a) wydawania, odnawiania i rejestrowania pozwoleń określonych w części II niniejszego protokołu;
- b) wydawania i rejestrowania specjalnych i ogólnych zezwoleń, o których mowa w art. 9 niniejszego protokołu;
- c) wydawania zezwoleń, o których mowa w załączniku V do niniejszego protokołu;
- d) zatwierdzania systemu oczyszczania i wydawania świadectw dla oczyszczalni ścieków, o których mowa w art. 11, ust. 1 niniejszego protokołu;
- e) wcześniejszego zatwierdzania nadzwyczajnych zrzutów, o których mowa w art. 14, ust. 1 lit. b) niniejszego protokołu;
- f) wypełniania obowiązków związanych ze środkami bezpieczeństwa, o których mowa w art. 15, ust. 3 i 4 niniejszego protokołu;
- g) pełnienia funkcji związanych z opracowywaniem planów awaryjnych, opisanym w art. 16 i załączniku VII do niniejszego protokołu;
- h) ustalania procedur monitorowania, o których mowa w art. 19 niniejszego protokołu;
- i) nadzorowania operacji usuwania instalacji, jak określono w art. 20 niniejszego protokołu.

Artykuł 29

Środki przejściowe

Każda Strona opracowuje procedury i przepisy wykonawcze dotyczące działalności rozpoczętej przed wejściem w życie niniejszego protokołu, niezależnie od tego czy jest objęta pozwoleniem czy nie, by zapewnić, w miarę możliwości, zgodność z postanowieniami niniejszego protokołu.

Artykuł 30

Posiedzenia

1. Zwyczajne posiedzenia Stron odbywają się w połączeniu ze zwyczajnymi posiedzeniami Umawiających się Stron konwencji, odbywanymi zgodnie z artykułem 18 konwencji. Strony mogą także odbywać nadzwyczajne posiedzenia zgodnie z artykułem 18 konwencji.
2. Posiedzenia Stron niniejszego protokołu służą, m.in.:
 - a) dokonywaniu oceny wykonania niniejszego protokołu i rozważaniu skuteczności przyjętych działań oraz potrzeby

podjęcia jakichkolwiek innych środków działania, w szczególności przez sporządzanie w tym celu załączników lub dodatków do protokołu;

- b) dokonywaniu oceny i wprowadzaniu zmian w załącznikach lub dodatkach do niniejszego protokołu;
- c) analizie informacji dotyczących pozwoleń udzielonych lub odnowionych zgodnie z częścią II niniejszego protokołu;
- d) analizie informacji dotyczących zezwoleń udzielonych lub odnowionych zgodnie z częścią III niniejszego protokołu;
- e) przyjmowaniu wytycznych, o których mowa w art. 9, ust. 2 i w art. 23 ust. 1 lit. c) niniejszego protokołu;
- f) analizie rejestrów planów awaryjnych i środków interwencyjnych przyjętych w nagłych przypadkach zgodnie z art. 16 niniejszego protokołu;
- g) ustanawianiu kryteriów i sformułowaniu międzynarodowych zasad, norm oraz zalecanych praktyk i procedur zgodnie z art. 23 ust. 1 niniejszego protokołu w dowolnej formie, jaką uzgodnią Strony;
- h) ułatwianiu realizacji strategii politycznych i osiąganiu celów, o których mowa w części V, w szczególności ujednoczeniu krajowego ustawodawstwa i prawodawstwa wspólnotowego zgodnie z art. 23 ust. 2 niniejszego protokołu;
- i) ocenie postępów dokonanych w wykonaniu art. 27 niniejszego protokołu;
- j) pełnieniu wszelkich innych funkcji, jakie mogą być konieczne dla celów stosowania niniejszego protokołu.

Artykuł 31

Stosunek do konwencji

1. Postanowienia konwencji odnoszące się do jakiegokolwiek protokołu mają zastosowanie w odniesieniu do niniejszego protokołu.
2. Regulamin i przepisy finansowe przyjęte zgodnie z art. 24 konwencji mają zastosowanie w odniesieniu do niniejszego protokołu, chyba że Strony niniejszego protokołu uzgodnią inaczej.

Artykuł 32

Postanowienia końcowe

1. Niniejszy protokół jest otwarty do podpisu w Madrycie od dnia 14 października 1994 r. do dnia 14 października 1995 r. dla każdego państwa Strony konwencji, zaproszonego na Konferencję Pełnomocników państw Nadbrzeżnych Regionu Śródziemnomorskiego dotyczącą Protokołu w sprawie ochrony Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniem powstałym w wyniku działalności poszukiwawczej i wydobywczej na szelfie kontynentalnym oraz na dnie morskim i w jego podglebiu, odbywającą się w Madrycie w dniach 13 i 14 października 1994 r. W tych samych dniach protokół jest otwarty do podpisu przez Wspólnotę Europejską i każde podobne regionalne ugrupowanie gospodarcze, którego co najmniej jeden członek jest państwem nadbrzeżnym w obszarze objętym protokołem i wykonuje uprawnienia w dziedzinach objętych niniejszym protokołem zgodnie z art. 30 konwencji.

2. Niniejszy protokół podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia składane są Rządowi Hiszpanii, który przyjmuje funkcje depozytariusza.

3. Od dnia 15 października 1995 r. niniejszy protokół jest otwarty do przystąpienia przez państwa, o których mowa w ust. 1 powyżej, Wspólnotę Europejską lub każde ugrupowanie, o którym mowa w tym ustępie.

4. Niniejszy protokół wchodzi w życie trzydziestego dnia po złożeniu do depozytu przez Strony, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu co najmniej sześciu dokumentów w sprawie ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niniejszego protokołu.

W DOWÓD CZEGO, niżej podpisani, należycie upoważnieni w tym celu, podpisali niniejszy protokół.

ZAŁĄCZNIK I

Szkodliwe lub trujące substancje i materiały, których unieszkodliwianie na obszarze objętym protokołem jest zabronione

A. Poniższe substancje i materiały oraz ich związki są wymienione w celach określonych w art. 9 ust. 4 niniejszego protokołu. Zostały wybrane głównie ze względu na ich toksyczność, trwałość i możliwość bioakumulacji:

- 1) rtęć i jej związki;
- 2) kadm i jego związki;
- 3) związki cynoorganiczne oraz substancje, które mogą tworzyć takie związki w środowisku morskim ⁽¹⁾;
- 4) związki fosforoorganiczne oraz substancje, które mogą tworzyć takie związki w środowisku morskim ⁽¹⁾;
- 5) związki chloroorganiczne oraz substancje, które mogą tworzyć takie związki w środowisku morskim ⁽¹⁾;
- 6) surowa ropa naftowa, olej paliwowy, szlam, zużyte oleje smarowe i produkty rafinacji;
- 7) trwałe materiały syntetyczne, które mogą pływać na powierzchni, pozostawać w zawieszeniu lub tonąć i które mogą przeszkadzać w jakimkolwiek dozwolonym użytkowaniu morza;
- 8) substancje mające dowiedzione właściwości rakotwórcze, teratogeniczne lub mutagenne w środowisku morskim;
- 9) substancje radioaktywne, w tym ich odpady, jeśli ich zrzuty nie są zgodne z zasadami ochrony przed promieniowaniem określonymi przez właściwe organizacje międzynarodowe, z uwzględnieniem ochrony środowiska morskiego.

B. Przepisy niniejszego załącznika nie mają zastosowania do zrzutów zawierających substancje wymienione w części A występujące w stężeniu niższym niż wartości dopuszczalne określone wspólnie przez Strony, a w odniesieniu do olejów — niższym niż wartości dopuszczalne określone w art. 10 niniejszego protokołu.

⁽¹⁾ Z wyłączeniem tych, które są biologicznie nieszkodliwe lub są szybko przetwarzane na substancje biologicznie nieszkodliwe.

ZAŁĄCZNIK II

Szkodliwe lub trujące substancje i materiały, których usuwanie na obszarze objętym protokołem wymaga specjalnego zezwolenia

A. Następujące substancje i materiały oraz ich związki zostały wybrane w celu określonym w art. 9 ust. 5 protokołu:

- 1) arsen;
- 2) ołów;
- 3) miedź;
- 4) cynk;
- 5) beryl;
- 6) nikiel;
- 7) wanad;
- 8) chrom;
- 9) biocydy i ich pochodne nieuwjęte w załączniku I;
- 10) selen;
- 11) antymon;
- 12) molibden;
- 13) tytan;
- 14) cyna;
- 15) bar (poza siarczanem baru);
- 16) bor;
- 17) uran;
- 18) kobalt;
- 19) tal;
- 20) tellur;
- 21) srebro;
- 22) cyjanki.

B. Kontrola i ścisłe ograniczenie zrzutów substancji, o których mowa w części A, muszą być realizowane zgodnie z załącznikiem III.

ZAŁĄCZNIK III

CZYNNIKI, KTÓRE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ DLA CELÓW WYDAWANIA ZEZWOLEŃ

W celu wydania zezwolenia wymaganego na podstawie art. 9 ust. 7, należy, w stosownych przypadkach, należy wziąć pod uwagę w szczególności następujące czynniki:

A. Właściwości i skład odpadów

- 1) rodzaj i wielkość źródła odpadów (np. procesu przemysłowego);
- 2) rodzaj odpadów (pochodzenie, typowy skład);
- 3) forma odpadów (stała, ciekła, szlam, forma półpłynna, lotna);
- 4) całkowita ilość (wielkość zrzutu np. rocznie);
- 5) częstotliwość zrzutów (ciągłe, okresowe, zmienne sezonowo itp.);
- 6) stężenia głównych składników, substancji wymienionych w załączniku I, substancji wymienionych w załączniku II oraz, w stosownych przypadkach, innych substancji;
- 7) fizyczne, chemiczne i biochemiczne właściwości odpadów.

B. Charakterystyka składników odpadów pod względem ich szkodliwości

- 1) trwałość (fizyczna, chemiczna, biologiczna) w środowisku morskim;
- 2) toksyczność i inne szkodliwe oddziaływanie;
- 3) akumulacja w materiałach biologicznych lub osadach;
- 4) przemiana biochemiczna, w wyniku której powstają szkodliwe związki;
- 5) szkodliwe zmiany w zawartości tlenu i równowadze tlenowej;
- 6) podatność na zmiany fizyczne, chemiczne i biochemiczne oraz interakcja w środowisku wodnym z innymi składnikami wód morskich, która może powodować szkodliwe skutki biologiczne i inne dla któregośkolwiek rodzaju użytkowania wymienionego w części E poniżej.

C. Charakterystyka miejsca zrzutu i przyjmującego środowiska morskiego

- 1) właściwości hydrograficzne, meteorologiczne, geologiczne i topograficzne obszaru;
- 2) umiejscowienie i rodzaj zrzutu (instalacja odprowadzająca, kanał, odpływ itp.) i jego wpływ na inne obszary (takie jak obszary rekreacyjne, tarliska, podchowalnie i obszary połowowe oraz tereny, na których żyją skorupiaki), a także jego wpływ na inne zrzuty;
- 3) wyjściowe rozcieńczanie następujące w punkcie zrzutu do środowiska morskiego stanowiącego odbiornik;
- 4) właściwości dyspersji, takie jak: wpływ prądów, pływów i wiatru na transport poziomy i mieszanie pionowe;
- 5) właściwości odbiornika wodnego pod względem warunków fizycznych, chemicznych, biologicznych i ekologicznych panujących na obszarze zrzutu;
- 6) zdolność środowiska morskiego stanowiącego odbiornik do przyjmowania zrzutów odpadów bez wystąpienia niepożądanych skutków.

D. Dostępność technologii związanych z odpadami

Sposoby ograniczania i zrzutu odpadów w odniesieniu do ścieków przemysłowych, a także ścieków domowych, należy dobrać uwzględniając dostępność i wykonalność:

- a) alternatywnych procesów oczyszczania;
- b) metod ponownego wykorzystania lub eliminacji;
- c) alternatyw związanych z usuwaniem odpadów na lądzie;
- d) technologii o niskiej ilości odpadów.

E. Potencjalne zakłócenia użytkowania ekosystemów i wód morskich

1. Skutki dla zdrowia ludzkiego z powodu wpływu zanieczyszczenia na:
 - a) jadalne organizmy morskie;
 - b) kąpieliska;
 - c) walory estetyczne.
 2. Wpływ na ekosystemy morskie, w szczególności na ich zasoby żywe, zagrożone gatunki i siedliska kluczowe.
 3. Wpływ na inne dozwolone użytkowanie morza, zgodne z prawem międzynarodowym.
-

ZAŁĄCZNIK IV

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

1. Każda ze Stron zapewnia, aby ocena oddziaływania na środowisko zawierała co najmniej:
 - a) opis granic geograficznych obszaru, na którym ma być prowadzona działalność, w tym, w stosownych przypadkach, stref bezpieczeństwa;
 - b) opis stanu wyjściowego środowiska tego obszaru;
 - c) określenie charakteru, celów, zakresu i czasu trwania proponowanej działalności;
 - d) opis metod, instalacji i innych środków, które mają być używane, w tym możliwych rozwiązań alternatywnych dla tych metod i środków;
 - e) opis możliwych do przewidzenia pośrednich i bezpośrednich krótko- i długoterminowych skutków proponowanej działalności dla środowiska, w tym dla fauny, flory i równowagi ekologicznej;
 - f) deklaracja określająca proponowane środki służące zmniejszeniu do minimum ryzyka wystąpienia szkód dla środowiska w wyniku prowadzenia proponowanej działalności, w tym możliwe rozwiązania alternatywne dla tych środków;
 - g) wskazanie środków, które mają być podjęte w celu ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem i innymi szkodliwymi zmianami zachodzącymi w czasie prowadzenia proponowanej działalności i po jej zakończeniu;
 - h) odesłanie do metodologii stosowanej przy opracowywaniu oceny oddziaływania na środowisko;
 - i) wskazanie czy środowisko jakiegokolwiek innego państwa może zostać dotknięte skutkami proponowanej działalności.
 2. Każda ze Stron wydaje normy uwzględniające międzynarodowe zasady, normy oraz zalecane praktyki i procedury, które są przyjmowane zgodnie z art. 23 protokołu oraz według których mają być sprawdzane oceny oddziaływania na środowisko.
-

ZAŁĄCZNIK V

OLEJE I MIESZANINY OLEISTE ORAZ PŁUCZKI WIERTNICZE I ZWIERCINY

Zgodnie z art. 10 Strony ustanawiają przepisy, określające, co następuje:

A. Oleje i mieszaniny oleiste

1. Rozlewy o wysokiej zawartości oleju w wodach odpadowych z procesu przeróbki i z platformy są przechowywane w zbiornikach, kierowane do dalszej obróbki jako składnik produktu, natomiast pozostałości poddaje się obróbce do uzyskania zadowalającej zawartości oleju, zgodnie z najlepszymi praktykami obowiązującymi w eksploatacji złóż ropy naftowej.
2. Odpady i szlamy olejowe z procesów rozdzielania ropy na frakcje transportuje się na brzeg.
3. W celu zmniejszenia do minimum wycieków do morza ropy zbieranej lub spalanej w wyniku testowania odwiertu podejmuje się wszelkie konieczne środki ostrożności.
4. Podejmuje się wszelkie niezbędne środki ostrożności w celu zapewnienia, aby jakikolwiek wypływ gazu powstały w wyniku eksploatacji złóż ropy był spalany w pochodniach lub wykorzystywany w odpowiedni sposób.

B. Płuczki wiertnicze i zwierciny

1. Wodne płuczki wiertnicze i zwierciny podlegają następującym wymogom:
 - a) wykorzystanie i usuwanie płuczek wiertniczych jest zgodne z planem użycia chemikaliów i przepisami art. 9 niniejszego protokołu;
 - b) unieszkodliwiania zwiercin dokonuje się albo na lądzie albo na morzu w odpowiednim miejscu lub obszarze określonym przez właściwy organ.
2. Olejowe płuczki wiertnicze i zwierciny podlegają następującym wymogom:
 - a) takie ciecze mogą być wykorzystywane pod warunkiem że odznaczają się dostatecznie niską toksycznością i dopiero po wydaniu zezwolenia operatorowi przez właściwy organ, który upewnia się najpierw co do ich niskiej toksyczności;
 - b) zrzucanie takich płuczek wiertniczych do morza jest zabronione;
 - c) zrzucanie zwiercin do morza jest dozwolone jedynie pod warunkiem instalacji i prawidłowego użytkowania skutecznego układu kontroli fazy stałej oraz pod warunkiem że punkt odprowadzania znajduje się głęboko pod powierzchnią wody i że zawartość oleju wynosi mniej niż 100 gramów oleju na kilogram zwiercin;
 - d) zrzucanie takich zwiercin na obszarach szczególnie chronionych jest zabronione;
 - e) w przypadku wierceń badawczych dla oceny zasobów złoża i wierceń wydobywczych musi być prowadzony program poboru próbek z dna morskiego i analizy dotyczącej strefy skażenia.
3. Płuczki wiertnicze na bazie oleju napędowego:

Stosowanie płuczek wiertniczych na bazie oleju napędowego jest zabronione. Olej napędowy może być w drodze wyjątku dodawany do płuczki wiertniczej w warunkach określonych przez Stronę.

ZAŁĄCZNIK VI

ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA

Zgodnie z art. 15 Strony ustanawiają przepisy, określające, co następuje:

- a) instalacja musi być bezpieczna i przydatna do pracy zgodnie z przeznaczeniem, w szczególności, powinna być tak zaprojektowana i zbudowana, by móc sprostać, przy największym dopuszczalnym obciążeniu, wszelkim warunkom naturalnym, w tym największemu wiatrowi i falom, jakie określono na podstawie danych historycznych dotyczących danego typu pogody, a także ewentualnemu trzęsieniu ziemi, przy uwzględnieniu warunków i stabilności dna morskiego oraz głębokości wody;
- b) wszystkie etapy działalności, w tym magazynowanie i transport wydobytych surowców muszą być odpowiednio przygotowane, a działalność musi być w pełni dostępna dla kontroli warunków bezpieczeństwa i musi być prowadzona w najbezpieczniejszy możliwy sposób, zaś operator musi stosować system monitorowania wszystkich działań;
- c) należy korzystać z najbardziej zaawansowanych systemów bezpieczeństwa, które muszą być poddawane regularnym testom w celu zmniejszenia do minimum niebezpieczeństwa wycieku, rozlewu, przypadkowego zrzutu, pożaru, wybuchu, erupcji i innych zagrożeń dla bezpieczeństwa ludzi i środowiska. Systemy muszą być obsługiwane i konserwowane przez wyszkoloną wykwalifikowaną załogę, która powinna odbywać regularne ćwiczenia. W przypadku instalacji objętych pozwoleniem, które nie są stale obsadzone załogą, dba się, aby wykwalifikowana załoga była stale dostępna;
- d) instalacja, a także, w razie konieczności, ustanowiona strefa bezpieczeństwa, musi być oznakowana zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami, tak by odpowiednio ostrzegano o jej obecności i musi być oznakowana na tyle szczegółowo, by umożliwić jej identyfikację;
- e) zgodnie z międzynarodową praktyką morską, informację o instalacjach należy nanieść na mapy, a zainteresowane strony powiadomić o położeniu instalacji;
- f) aby zagwarantować przestrzeganie powyższych przepisów, osoba lub osoby odpowiedzialne za instalację lub działalność, w tym osoba odpowiedzialna za głowicę przeciwerupcyjną, muszą posiadać kwalifikacje wymagane przez właściwy organ, a wykwalifikowany personel musi być stale dostępny w wystarczającej liczbie. Wspomniane kwalifikacje obejmują, w szczególności, stałe szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

ZAŁĄCZNIK VII

PLAN AWARYJNY

A. Plan awaryjny operatora

1. Obowiązkiem operatorów jest zadbać:

- a) aby w miejscu instalacji dostępne były najbardziej odpowiednie systemy alarmowe i łączności oraz by były utrzymywane w dobrym stanie;
 - b) aby w przypadku zagrożenia niezwłocznie uruchamiany był alarm, a właściwy organ natychmiast powiadamiano o wystąpieniu każdej awarii;
 - c) aby we współpracy z właściwym organem mogła być zorganizowana bez zwłoki odpowiednia pomoc, jej nadzór i koordynacja, a także by zadbano o przekazanie dalej powiadomienia o zagrożeniu;
 - d) aby informacja o charakterze i zakresie awarii była natychmiast przekazywana załodze instalacji i właściwemu organowi;
 - e) aby właściwy organ był stale informowany o postępach w usuwaniu awarii;
 - f) aby każdorazowo dostępne były wystarczające i najbardziej odpowiednie materiały i sprzęt, w tym łódzie ratownicze i statek powietrzny, tak by można było wykonać plan awaryjny;
 - g) aby wykwalifikowana załoga знаła najodpowiedniejsze metody i technologie, o których mowa w załączniku VI lit. c), służące zwalczaniu wycieku, rozlewu, przypadkowego zrzutu, pożaru, wybuchu, erupcji i innych zagrożeń dla bezpieczeństwa ludzi lub środowiska;
 - h) aby wykwalifikowana załoga знаła najodpowiedniejsze metody i technologie służące do ograniczania szkodliwych zmian w środowisku i zapobiegania im;
 - i) aby załoga była w pełni zaznajomiona z planem awaryjnym operatora, by były prowadzone regularne ćwiczenia na wypadek awarii, tak by załoga miała dogłębną praktyczną wiedzę na temat sprzętu i procedur, a każda osoba dokładnie znała rolę przewidzianą dla niej w planie.
2. Operator prowadzi zinstytucjonalizowaną współpracę z innymi operatorami lub podmiotami mogącymi nieść niezbędną pomoc, w celu zapewnienia, aby w przypadkach gdy skala lub charakter awarii stwarza zagrożenie wymagające lub mogące wymagać ich pomocy, taka pomoc mogła zostać udzielona.

B. Koordynacja i wydawanie poleceń na szczeblu krajowym

Organ właściwy ds. awarii w państwie będącym Umawiającą się Stroną zapewnia:

- a) koordynację krajowego planu na wypadek zagrożenia lub procedur z planem awaryjnym operatora oraz kontrolę prowadzonej działalności, w szczególności w przypadku znaczących szkodliwych zmian w wyniku awarii;
- b) wydanie polecenia operatorowi, by podjął określone przez organ działanie w trakcie zapobiegania zanieczyszczeniu, jego zmniejszania lub zwalczania lub w czasie przygotowania do dalszych działań w tym zakresie, w tym wydanie nakazu zrobienia odwiertu odciążającego lub wydanie polecenia zaniechania określonego działania przez operatora;
- c) koordynację działań w trakcie zapobiegania zanieczyszczeniu, jego zmniejszania lub zwalczania lub w czasie przygotowania do dalszych działań w tym zakresie, prowadzonych w ramach krajowej jurysdykcji z takimi działaniami prowadzonymi w ramach jurysdykcji innych państw lub organizacji międzynarodowych;
- d) zbieranie i udostępnianie wszelkich niezbędnych informacji dotyczących działań w toku;
- e) przekazywanie aktualnego wykazu osób i podmiotów, które należy ostrzec i powiadomić o awarii, jej przebiegu i podejmowanych działaniach;

- f) zbieranie wszelkich niezbędnych informacji dotyczących zakresu i sposobów usuwania awarii i przekazywanie tych informacji zainteresowanym Stronom;
 - g) koordynację i nadzór pomocy, o której mowa w części A powyżej, we współpracy z operatorem;
 - h) organizację oraz, w razie konieczności, koordynację określonych działań, w tym interwencji ekspertów technicznych i wyszkolonego personelu, którzy dysponują niezbędnym sprzętem i materiałami;
 - i) niezwłoczne powiadomienie właściwych organów innych Stron, które mogą zostać dotknięte skutkami awarii, aby umożliwić im podjęcie, w miarę konieczności, stosownych środków;
 - j) udzielenie, w miarę konieczności, pomocy technicznej innym Stronom;
 - k) niezwłoczne powiadomienie właściwych organizacji międzynarodowych w celu uniknięcia zagrożenia dla żeglugi i innej działalności.
-

Dodatek

WYKAZ OLEJÓW ⁽¹⁾

Roztwory asfaltowe

Podstawowe komponenty mieszanki
Rozcieńczalnik do produkcji lepików dachowych
Pozostałość atmosferyczna

Oleje

Sklarowane
Surowa ropa naftowa
Mieszanki zawierające surową ropę naftową
Olej napędowy
Olej opałowy nr 4
Olej opałowy nr 5
Olej opałowy nr 6
Reszkowy olej opałowy
Olej drogowy
Olej transformatorowy
Oleje aromatyczne (z wyłączeniem oleju roślinnego)
Oleje smarowe i podstawowe komponenty mieszanki
Olej mineralny
Olej silnikowy
Olej penetrujący
Olej wrzecionowy
Olej turbinowy

Destylaty

Półprodukty benzynowe z prostej destylacji
Półprodukty z destylacji rzutowej

Destylat oleju napędowego

Destylat oleju napędowego z krakingu

⁽¹⁾ Wykazu olejów nie należy uznawać za wyczerpujący.

Paliwa do silników odrzutowych

JP-1 (nafta)

JP-3

JP-4

JP-5 (nafta ciężka)

Paliwo do silników turbodrzutowych

Nafta

Benzyna lekka

Benzyna ciężka

Solwentnafta

Nafta

Środkowa frakcja destylatu olejowego

Komponenty benzyn

Alkilaty – paliwa

Reformaty

Paliwa polimeryzacyjne

Benzyny

Gazolina niestabilizowana

Benzyna silnikowa

Benzyna lotnicza

Półprodukty benzynowe z prostej destylacji

Olej opałowy nr 1 (nafta)

Olej opałowy nr 1-D

Olej opałowy nr 2

Olej opałowy nr 2-D
